

Védett állatok Hiúz

Mészáros Anna alkotása (SZÍN-VONAL Alapfokú Művészeti Iskola)

Lektorálatlan - összegyűjtött - változat

UPM által kiírt nyílt pályázatos írásokból – PDF-ben – 2013.

A pályázatra 12 írás érkezett be.
Az 5 fős szakmai zsűri döntése alapján

I. helyezett lett:

Császár József:

A hiúz és a házimacska

című írása.

A Palinta Társulat különdíját az alábbi vers kapta:

Császár József: A hiúz és a házimacska

A verset a társulat megzenésíti.

Gratulálunk!

A nevezési díjából 11.500 Ft a
WWF örökbefogadási programjaira lett befizetve.

Tóth-Hekkel Arany: A remete hiúz

Igaz történetből gyúrtam e versemet
Soraim végén ne keresd a rímeket
Figyelj inkább szavaimra helyette
A hiúz miért is lett remete?
Valamikor réges-régen a szépséges
Kárpát medencében sok hiúz élt
békében. De felbolydult a táj rendje
A változás a természetet is érintette
Vadonban élő óriás vadmacska
Orvvadászok áldozatává esett
Egyre fogyott, emberfélővé lett
Vajon ilyen volt-e hajdanán?
Bizonyára az írtó-hadjáráttal járó
Fegyverropogás kódolt belé félelmet
Azóta is keresi helyét, magányosan él
Kincses hazánk északi középhegységében
A szakértő szemek néha rálelnek egy-egy
Lábnymra, ami utal vélhető ottlétükre
Bár inkább véletlenül tévednek oda olykor
Valós jelenlétük tíz ujjunk közt elveszik
Öt és tíz közöttire taksálják szám szerint
Kihalóban lévő faj, védettséget élvez
Tán remetésége miatt szaporodik elvértve
Nagy kiterjedésű sziklákat rejtő
Sűrű erdők mélyének földjébe
Sziklák hasadékába vackolódik be
Bundája színe, mintázata sokféle
Fülei hegyét ékes szőrpamacs díszíti
Kedvenc eledele az őzcomb, de nem finnyás
Ha éhes elejt vaddisznót, muffont, zergét is
Éles látásához kapcsolódik egy legenda
Miszerint élt vala' egy Hevilus nevű csillagász

Éles látással volt megáldva, afféle hiúzossal
Szabad szemmel vizsgálta a csillagrendszert
Őt tartják az utolsó nagy csillagásznak
Vadmacskáink éles látására utalva
Egy Csillagképet neveztek el róluk
Melynek neve nem más, mint: HIÚZ
Nagytestű vadmacska a hiúz, de nem hiú
Vajon a hiú emberek közt lehet-e hiúz?
Ezt már ki-ki fantáziájára bízom
Igaz történetem kérdőjellel zárom

A Lélek Hangja: A hiúz

Bokrok között, erdők mélyén,
Hiúz alszik rejtekhelyén.
Ölében a természetnek
Talált magányos lakhelyet.

Foltos szőre mintázata
Beleolvad a bozótba.
Jól álcázza a bundája,
Óvó védelem számára.

A szürkület hívogatja,
Halkan jár a szőrös talpa.
Úgy oson mint a kísértet,
Nem ismeri a félelmet.

Kristálytiszt a hallása,
Fáklya szemének látása.
Oly híres az ébersége,
Mint fegyverként éles körme.

Vadászni megy, fára mászik,
Áldozatra leskelődik.
Kifinomult a szimata,
Nyomok jelét elolvassa.

A zsákmányra ráugorva,
Fogaival marcangolja.
Kitartása jutalma,
Az ízletes lakoma.

A hús közül nem válogat,
Fürkészt őzet és vadnyulat.
De, ha a szükség úgy hozza,
Madarat fog hegyes karma.

Intelligens a tudata,
Hívja a természet szava.
Hajtja őt az ősi vére,
A lelkének szabad hite.

Császár József: A hiúz és a házimacska

Tarka macska, barna macska
találkoztak hajdanán.
Mit keresel csacska macska
idefenn a hegy, ormán? -
kérdelte a barna macska,
bojtos fülű vén hiúz.
Felelte a tarka macska:
a szívem kalandra húz.
Kedves tarka csacska macska,
veszélyben az életed.

Bojtos fülű barna macska,
nem félek itt teveled.
Nagy tappancsú barna macska,
idevonzott a vadon,
hozzád jöttem szép nagy macska,
bojtos fülű jó rokon.
Eredj haza házimacska,
a kalandnak vége van,
ilyen kicsi apró macska
eltűnhet itt nyomtalan.
Búcsúzóul a nagy macska
megölelte egy kicsit,
meghatódott a kis macska,
törölgette könnyeit.

Gősi Vali: A hiúz szeme

Tudjátok-e a hiúzról,
hogyan védett állat, gyerekek?
Elejteni éppen ezért
vadászoknak sem lehet!
Európa nagymacskája,
hiúzvédők keresik
nyomait a Kárpátokban,
zsákmányát is meglesik.

Mátyás király idejében
bővelkedtünk erdőkben,
de már akkor ritka volt
e prémes állat a Pilisben.
Számuk később egyre fogyott,
állatvédők figyelik,
kutatják a lábnyomait,
s amerre jár, követik.

Ritka állat, védeni kell,
még mielőtt kivesszik!
Az emberre veszélytelen,
de ha éhes, rovarokat,
s minden vadat jóízűen megeszik.
Zsákmányát jól elhurcolja
az elejtéstől messzire,
s amíg hosszan marcangolja,

sárgán villog a sötétben
boszorkányos, fény-szeme.

Lám Etelka: A hiúz vacsorája

Sűrű az erdő, jön a hiúz, valamit húz
őzgida a zsákmánya, a bőrét nyúzza
Az elejtett vadat éppen marcangolja
Két kicsi kölyke gida húsát húzza-vonja

Hanyecz István (shf): Éjjeli vadászat

Észak-Amerika erdeiben honos a kanadai hiúz
Kisebb testű, barnás, ezüstszürke színű bundája
Rövid a farka, hosszú szőrű, világosszürke barkója
Az éjjeli vadászat zsákmányát, szarvas gidát nyúz

Golán Angéla Gabriella: Hiúz

Ne tudom miért ilyen hiú
ez a kicsi cicafiú.
Minden szemet magára húz,
ez nem kandúr, hanem hiúz!

Terecskei Aliz: Vadászat

Erdő mélyén egy ág megreccsen,
Lopakodik a hiúz csendben.
Prédáját becserkészi halkan,
Kúszik - mászik a friss avarban.

Vadászik a hiúz hangtalanul,
A szél hidegen, sejtelmesen fúj.
Felkavarja a faleveleket,
Majd kedve szerint röpi őket.

A réten őzek legelésznek,
Hiúzunk mindig közelebb megy,
Nyomot nem hagy a levelek között,
A tisztás körül egyre csak köröz.

Mászik a bozótban, sárga szeme figyel:
Melyik őz mer a mező széléig menni?
Csak várja türelemmel, nem mozog,
Kicsinyei gyomra otthon korog.

Lesi áldozatát egyhelyben,
Bozót mélyén a relytekhelyen.
Hirtelen szökken, villámgyorsan fut,
De elvétí az ugrást csúnyául.

Az őzek röppenek, szöknek a magasba,
Az anyahiúz őket futni nem hagyja.
Felpattan máris, csak rohan, csak rohan,
Az őzek épp most futnak a patakban.

Hiúzunk búsan feladja,
Úgy látszik nem lesz vacsora,
Őzből biztos nem, madárból soha,
Vajon a kicsik éheznek nyúlra?

A hiúz a sűrűbe fut,
Erre szokott járni sok nyúl,
S a peccsenyével boldogan fut haza,
Hol a három hiúzkölyök már várja.

Lám Etelka: A hiúz család

Egy csodálatos tavaszi napon kezdődött ez a történet a közeli erdő közepén. Már a napocska is egyre melegebben sütött és szórta aranylon sugarát. Az állatok is elkezdtek élni mindennapi tavaszi életüket. A madárcák felkutatták az élelmet a fiókáknak és a rigók gyönyörűen énekeltek. És így a többi színes tollú madárka is vidáman csacsogott és életre kelt az erdő. A fák lombjai ide-oda hajladoztak, így segítve a mókusoknak, hogy könnyebb tudjanak ugrálni egyik faágról a másikra.

A hiúz mama egy barlangba élt két kis kölykével. Megszoptatta őket és közbe mosdatta, szeretettel nyaldosta a két kis kincset. Sajnos nagy bajban volt. Tegnap megsérült az egyik lába, mikor vadászott. Esős idő volt és megcsúszott egy vizes kövön futás közben. Egy nyulat akart elkapni. A lába bedagadt nem tudta használni csak három lábón tudott bicegni. Nagyon aggódott, állandóan fülelt és szomorúan figyelte két szeme fényét. Egész nap a barlangba maradt nem ment el sehova sem. Lassan este lett és a hiúz mama felállt a szájával felemelte az egyik kiskölyköt és elindult az erdőbe. Nehezen haladt előre csak három lábón sántikált. Egy kis idő múlva talált egy védett helyet a kicsinek és itt letette, majd visszafordult a másikéért és ugyanazt az utat végig járta még egyszer. Majd mikor a két kölyök egy helyen volt, újra felkapta az egyiket és újabb helyet keresett az erdőben. Így haladt előre, mindig talált egy újabb bokrot, ahol védve voltak a csemeték. Többször is for-

dult és lassan elérte célját. Neki könnyű volt a tájékozódás, mint minden macskafajta ő is igen jól látott a sötétben. A szemei világítottak mint két elemlámpa és a szaglása is kitűnő volt. Végre elérte a faluszélet az első házat. Nem szeretett itt lenni. Nagyon félt az emberektől, de érezte ez az egyetlen megoldása van. Ennek a háznak volt egy macskája, aki az ő barátja. Egy fekete nagy kandúr, sokat vadásztak együtt. A hiúz mama letette csemetéjét a kerítés tövében, majd elment a másik kölyökért is. Az erdőszélén rejtette el. Mikor ezt a feladatot is elvégezte lefeküdt a kerítés mellett és megszoftatta a kicsiket, majd idegesen kémlelte a környéket. Aztán felült és a házat figyelte, hogy mi fog történni. Egy kis idő múlva az egyik ablakból kiugrott a fekete macska. A cica elkezdett körbeszaglászni a ház körül és hamarosan felfedezte a hiúz mamát. Csodálkozva nézte a két kis csemetét, majd közelükbe merészkedett. Körbejárta a hiúz családot. A hiúz mama megmutatta a lábát. A macska közel ment hozzá és halkán nyávogott és értésére adta, hogy látja mi történt. Ezek után a cica visszaszaladt a házba és bement a hálószobába a gazdihoz. Ez egy idős néni volt és éppen készült lefeküdni. A macska elkezdte ráncigálni a ruháját és hangosan nyávogott, majd többször odaszaladt az ajtóhoz és jelezte neki, hogy jöjjön vele. A gazdi megértette a jelzést és ment a cica után. El is értek a kerítés széléig. A néni megdöbbenve látta, hogy egy szép hiúz család van a szeme előtt. Egy hiúz mama és két kicsi kölyke. Ekkor a hiúz mama felállt, mert féltette kicsinyeit. A néni meglátta, hogy az állat egyik lába sérült. Ekkor ő tértül-fordult és hozott vizet és enivalót a kis családnak. Ezek után behívta a családot a kertbe és csinált egy kis védett helyet ahol éjszaka tudnak pihenni.

Másnap a gazdi elhívta az állatorvost aki ellátta a kisbeteget. A hiúz mamának eltört a lába. A kis családot elvitték az állatkórházba ahol minden kényelmük meg volt. És így egy-pár hét múlva ki is engedték őket. A hiúz család újra otthon volt a saját kis kuckójukba. A hiúz csemeték szépen növegték. A barátjuk a fekete macska sokszor meglátogatta őket. Egy szép nyári estén a néni kint ült a verandán és egy kis nyávogást hallott. Körbenézett és mit láttak szemei a hiúz család jött elő az egyik bokorból. A hiúz mama büszkén mutatta csemetéit. A néni

elpityeregte magát. A hiúz család így köszönte meg a gondoskodást és a segítséget amit kaptak az idős hölgytől.

Hanyecz István (shf): A kárpáti hiúz

A kárpáti hiúz, a Kárpátok vadonjában él
Szereti a nagy kiterjedésű, sűrű erdőket
a rejtett sziklásokat, tisztás területeket

Jó vadász, remek a hallása, éles a látása
hazánkban fokozottan védett a fajtája
jellegzetes a szakálla, pettyes a bundája

feltűnő még fülének pamacs szőrbojtja
magányosan élő, sikeres ragadozó fajta
az erdő vadjait tizedeli zsákmányként

őzgidát, szarvas borjat, vadmalacokat
Sziklahasadékban, földi üregben vacca
két-három kölyköt nevel a hiúz szuka

Mayer Zsó: Zsákmányszerző hiúzek története

/mese/

Kerek erdő közepén egy sziklahasadék tövében élt a hiúz pár. Játszodoztak éjjel - nappal, közben kergették a vadakat zsákmányszerzés céljából. Őz és szarvas húsrá vágytak, mivel a nagy falatot sokáig marcangolhatják, hosszú ideig biztosított lesz élelmük.

Közelükbe tévedt egy rőt szőrű vaddisznó, kicsinyeivel. A csíkos hátú malackák versenyt futottak, céljuk a szikla elérése volt. Aki legelsőnek ér oda dupla mennyiségű tejet szopizhat vacsorára - tűzték ki a díjat egymás között.

VÉDETT ÁLLATOK - HIÚZ

- Ujii-Ujii enyém a finom és sok tejecske - mondta vékony cérna hangján a legkisebb, miután elsőként ért célba. Anyja helyeselt, mivel olyan vékonydongájú kicsinye, talán így a többi fiacskája is tudomásul veszi, hogy neki több jut az éltető tejből. A hiúz pár a szikla csúcsára mászva figyelte őket egy ideig. Egymás után célba értek a malackák. Mindezt látták a hiúzok, hirtelen közójük vetették magukat. Leteperték a legkisebbet, aztán sorban a többit. Szegény kis malackákban, még nem volt olyan sok erő, ijedségükben futni sem tudtak, így könnyű prédává váltak. A szikla tövébe kergették őket a támadó hiúzok, de nem nyúltak hozzájuk. Nyáluk csorgott, de úgy gondolták egy ideig gyönyörködnek a csíkos szőrű malackákban, olyan szépek voltak. A picik meg sem mocantak, ilyen szörnyűségben, még nem volt részük, nem tudták mire vélni a dolgot, csak a legkisebbik kezdett el jajveszékelni éhségében:

- Mamikám, hogyan jutok a tejecskémhez? - olyan éhes vagyok.

Az anyjuk nyugtatta lapuló kicsinyeit, nem törődve a veszéllyel. Egyenként végig nyalta őket, ne reszkessenek és dalolni kezdett:

„Édes tej lesz vacsorátok,
Nagyra nőtok meglátjátok,
Gömbölyű lesz pocakotok.
Hiúzokkal játszadotok.”

A hiúz pár is csendesen hallgatta a kedves dalt, főleg azért tetszett nekik, mert róluk is szólt. Megegyeztek egymással abban, hogy útnak eresztik a malacokat anyjukkal, majd nagyra nőve fogják el őket, ízesebb, zsírosabb lesz peccsenyőjük. Egyelőre elengedték a vaddisznó mamát kicsinyeivel, inkább nagy vadra vadásztak.

Nem messze a sziklától egy lombos fa körül pöttyös szőrű őzgidák és barátaik táncoltak örömben, csak a hiúz pár ugrásának zaja törte meg a vígságot. Azok lesték őket egy ideig, majd hallgatóztak. Bambi nevű őzike születésnapját ünnepelték. Egy répából készült tortán három gyertya égett, körülötte halom száraz cserje szolgált finom táplálékul, tálalva volt ott gomba, zuzmó csemege, de még fenyőág tűlevele is, és sok-sok kedvenc éték.

- Már harmadszor ünnepelem születésnapomat, de ilyen nagy macskákat, még nem láttam, csodálkozott Bambi - miután látta, hogy lesben áll a két állat.

- Hívjuk meg őket e nem mindennapi alkalomra - javasolta a legokosabb erdei barát.

Kedvesen odaszólt a bokor alól figyelő hiúzoknak:

- Gyertek ide közénk ünnepelni, ilyen tortát, még nem ettetek, kóstoljátok meg.

A hiúzok nyalták szájuk szélét körbe-körbe - vajon milyen lehet? - kérdezték egymástól. Kíváncsiságuk legyőzte éhségüket, s odaosontak az ünneplő állatokhoz.

Bámulták a tortát, rajta az égő gyertyákat, azok lángja teljesen elvakította őket.

- Fussatok utánam - súgta Bambi fülébe a legokosabb, s ő továbbította társainak a hallottakat. Nem szerettek volna zsákmányul esni, minden erejüket összeszedve minden irányba futottak.

A hiúzokat annyira elvarázsolta a csodás torta, még ilyent sohasem láttak, egyszerre csak azt vették észre, hogy ketten maradtak a tortával. Éhesek voltak, így elnyalogatták az édességet. Az égő gyertyák elborultak és meggyulladt a száraz avar, lángra csapott a közeli berkenye bokor, tovább terjedt a tűz az erdőre.

A kék ég színe szürkére változott, dörgött, villámok cikáztak, zuhogott az eső, mintha dézsából öntötték volna. Ürgéket kiöntötte az eső földalatti vackukból. A hirtelen jött tomboló vihar eloltotta a tüzet, de a haragos égből gömbölyű, dió nagyságú, hideg jég is hullott, mely elverte az erdőt, elverte a hiúz párt is. Farkukat lógatva, éhesen visszavonultak, még az útjukba eső róka tetemet is elkerülték. A szikla hasadékban, vackukban, kimerültségükben gyorsan elaludtak. Kora hajnalban felébredtek a Nap szikrázó fényére. Feltápáskodtak, gyomruk korgott, kénytelenek voltak vadász körútra indulni, hogy üres hasukat megtömhessék. Friss forrásvízzel enyhítették szomjúságukat, s reménykedtek ezúttal már táplálékhoz jutnak zsákmányszerző útjuk során, mert szemük kopogott az éhségtől.

VÉDETT ÁLLATOK - HIÚZ

Vadnyulakat láttak messziről játszadoxni a korai reggeli órákban az útkukba eső tisztáson, de puska éles hangja szétriasztotta őket. Tíz vadnyúl, tíz felé futott. A vadászok puskájától ők is megriadtak, így, egy kisebb domb mögött húzták meg magukat, de a vadászok észrevették őket.

- Nézd egy hiúz pár - suttogott egyik vadász a másiknak. Ritkán látni ilyen szép vadat, próbáljuk befogni őket, állítsunk akadályt nekik.

Fejükhöz kaptak - hiszen nem messze található egy csapda.

A felállított farkas ketrechez mentek betették az addig lőtt fácánokat és ezzel odacsalogatták a hiúz párt. A vérszagot gyorsan megérezte a két vadállat, olyan gyorsan belefutottak a csapdába egymás után, már csak a ketrec ajtajának csapódásán rémültek meg. Eredményes volt a vadászok munkája. A hiúzek folyamatosan sivalkódtak, de már késő volt.

- Most pedig értesítjük az állatkertet, hogy befogtunk egy hiúzpárt, melyre oly' régen vágytak, küldjenek szállító járművet és oda ajándékozzuk részükre.

Határtalan örömet fejezték ki a gondozók, az állatkert vezetője a két vadásznak, hogy ilyen csodálatosan szép hiúzpárra leltek.

A nagy macskákat kényelmes, tágas otthon várta az állatkertben, akik egy bizonyos idő eltelte után megszokták a ketrecet. Friss, finom falatokkal látta el őket gondozójuk nap, mint nap.

Most már az állatkert látogatóinak nyújtottak örömet jelenlétükkel.

Egy szép derűs napon seregnyi állatbarát iskolás gyermek lepte el az állatkertet, látogatásuk célja volt egy állat kiválasztása, kit örökbe fogadnak.

Évek óta népszerű támogatási módja az állatkertnek az állatok örökbe fogadása.

Kedvencük a hiúz pár volt, már több alkalommal jártak az állatkertben, s kiszemelték őket.

Megegyeztek az igazgatóval, hogy a továbbiakban az összegyűjtött osztálypénzből egy bizonyos összeget átadnak a hiúz pár gondozására. Természetesen minden héten egy alkalommal pár gyermek az osztályból látogatja a hiúz párt.

Jeles ünnepekkor pedig ajándékkal kedveskednek nekik, kedvenc csemegejükkal lepik meg őket. Fogadalmukat betartották.

Nagy-nagy örömeikre egy kicsi hiúzzal ajándékozta meg a hiúz pár az örökbefogadó iskolás gyermekeket, aki a látogatók kedvence lett.

Aki az állatkertben jár, ne szalassza el a hiúz pár és a kis hiúz látogatását!

Keszy-Harmath Dániel: Hiúz lány nyúz

Ne, nyúzz,	torít
hiúz,	semmi
ne adj,	hiúz
csókot,	fiút!
ne várj,	Meg ta-
csodát!	lálod
Majdnem	párod
kihalt	hamar,
fajunk,	csókot
haladj,	tőle
párod	gyorsan
keresd,	kaphatsz.
szíved	Így nem
repes!	hal ki
Pamacs,	hiúz-
szakáll,	fajunk!
nem tán-	Híjjjjjú!

*A Barátok Verslista honlapja:
<http://portal.verslista.hu>*

*A Képzeld el... irodalmi folyóirat honlapja:
<http://www.kepzeldel.hu>*

*Az Irodalom Feketen-Fehéren c. folyóirat honlapja:
<http://poeta.hu/feketen-feheren>*

*A Poéta Irodalmi Portál honlapja:
<http://www.poeta.hu>*
